

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Articulus II. Quid liceat Reo circa fugam pœnæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

tem non ideo fiat injuria accusatori , dixi l. 3. p. 2.
n. 1211.

ARTICULUS II.

1525

Quid licet reo circa fugam poena.

REsp. Quando sententia est materialiter injusta, " lata tamen secundum allegata & probata , et si " in conscientia non obliget , non potest reus Judici " positivè resistere ; tum ob scandalum ; tum quia " tali casu Judex habet jus sententiam exequendi , & " ad id tenetur. Ita communiter *Lef. Sanch. contra "*
Vict. Bon. Lugo d. 40. n. 39. " "

Dixi , *Positivè*: quia reo , etiam si verè reus sit, " licet ante & post sententiam , (quoad mortem , vel " poenam morti æquivalentem , v. g. perpetuum " carcerem) fugere. Ratio , quia quilibet tam ma " gnum jus habet ad vitæ suæ conservationem , ut " nulla potestas humana obligare possit ad eam non " conservandam , si spes commoda ostendatur : nisi " tamen bonum publicum aliud postulet. *Lef. l. 2. c. "*
31. d. 5. Vnde resolves, " "

I. Regulariter reo licet fugere, etiam si custos car " ceris grave damnum inde passurus sit, (saltem nisi " juraverit se mansurum) quia utitur suo jure, & nulli " facit injuriam. *Fili l. 40. n. 274. Azor, Lef. n. 31., "*
nisi tamen charitas aliud suadeat, ob damnum cu "
stodis præponderans. v. Bon. de præcept. d. 10. to. 2. "
9. 3. p. 2. n. 13. Lef. l. c. " "

II. Multò magis licet fugere , ne capiatur , vel " etiam à ministro apprehendente se excutere , non " tamen illi vim inferre, vulnerando, percutiendo, " &c. *Ibid. & Regin. l. 24. n. 4.* " "

III. Licet etiam , saltem in foro conscientiæ, cu " stodes (præcisâ vi & injuriâ) decipere, tradendo, v. " g. cibuna

“g. cibum & potum, ut sopiantur, vel procurando ut
“absint; item vincula & careeres effringere, quia
“cùm finis est licitus, etiam media sunt licita. Et licet
“alii captivi per effractum parietem simul elabani-
“tur, non tenebitur de damno, quia tantùm est ejus
“causa per accidens, cùm jure suo utatur. Nec refert,
“quòd leges & magistratus quidam tales effractores
“graviter puniant, id enim sit, quòd vel contrariam
“sententiam sequantur, vel ex præsumptione, quòd
“vim intulerint custodibus, vel quòd propter bo-
“num Reipubl. ea poena statuta sit. *Fill.l.c. Tan. d.*
“4.q.4.dub.5. ex aliis multis, v. *Lug. f. 4.*

“IV. Illis, qui non sunt ministri justitiae, licet non
“solum consilio juvare reum, ut fugiat, sed etiam sup-
“peditatis instrumentis, v. g. funibus, limâ, &c. quia
“finem alteri licitum illi suadere, & ad eundem me-
“dia proponere licet. *Leff. n. 40. Tann.l.c. Sylv.*
“*Tur. Vasq.*

“V. Non tamen licet juvare in effractione car-
“ceris, ut habeat communis, tum quia executio ipsa
“effractionis soli reo licita est, propter jus vitæ con-
“servandæ; tum ne alioqui omnis securitas carceris
“pereat. *Leff. l.c. Bon. p. 1.*

“Quæres. An reo liceat appellare.

“Resp. Si sciat sententiam esse justam, & justè pro-
“cessum esse, non licet, [licet tamen supplicare] quia
“id esset Judicicalumniam imponere. Imò injustè
“appellans tenetur de damno. Si vero putet senten-
“tiam iniquam esse, aut injustè processum esse; aut
“si diversæ sint opinione, potest appellare. *vid.*
“*Tann.l.c. n. 100., Lugon. 14. Sanch.*

ADDENDA.

- 1526 Q. 274. Quid circa fugam Rei & appellatio-
“nem sit præterea notandum. R. Seqq.
“§. I.

§. I. *Sancb.* in Decal. l. 6. c. 8. n. 16. negat Religiosum justè damnatum ad triremes posse fugere, quia vi professionis tenetur obedire: sed *Lugo* cl. 40. n. 54. tenet contrarium velut probabile, quia hoc ipso, quòd damnetur ad tam gravem pœnam, vindetur, æquiparari sacerdotalibus, unde sicut his, sic illi satè erit talem pœnam ferre, quamdiu contetur.

§. II. *Dicast.* l. 2. t. 1. d. 6. n. 88. putat proximis consanguineis, nempe patri, conjugi, fratri Rei licitum esse juvare eum in effringendo carcere, quia censentur una cum ipso persona. Addit n. 89. idem licere alteri, qui certissimè timet, ne à reo prodatur & similiter incareretur, quia liberando reum censetur liberare seipsum. 1527

§. III. *Caj. Sot. Salon. Sancb.* in Decal. l. 3. c. 7. 1528
Dicast. n. 72. putant reum, qui effregit carcerem, teneri hoc damnum compensare, quia directè illud causavit; sed probabiliter contradicunt *Bann. Val. Regin.* & alii, quia non tenetur ex re accepta, uti patet; neque ex injusta acceptione, cùm licet id fecerit, utendo jure suo.

§. IV. *Appellatio*, per se loquendo, est licita, 1529
ideo enim est subordinatio tribunalium: neque audiendus est *Caram.* in Th. fundam. n. 1418. docens non posse dubitari de æquitate sententiæ, quia licet non dubitetur de æquitate formalis & bona conscientia Judicis, tamen diversa sunt hominum judicia, & apud Superiora valere poterunt rationes vel omissiones vel non recte propositæ apud inferiorem. *Vide Carden.* in I. crisi d. 6. n. 153. Quod si reus sciat sententiam contra se latam esse justam, & ab hac appetat, *Beja* p. I. cas. 65. multis probat esse rebellem potestati à Deo constitutæ, nocivum Reip., injuriosum Judici, adeoque peccare mortaliter.

§. V.

1530 §. V. Si injustè accusatus & condemnatus provocet accusatorem aut Judicem ad Dei tribunal, Claryus & alii Juristæ dicunt peccare, tum quia est contra Charitatem & patientiam Christianam, tum quia illa provocatio est vana gloriatio innocentiae, imò vix aberit appetitio vindictæ: è contrà, per se loquendo, nullum esse in eo peccatum docent Delrio aliique multi cum Burgh. cent. 3. cas. 87., quia cui libet injustè gravato licitum est appellare ad Superiorum Judicem, & sic leguntur fecisse etiam viri sancti. Quòd si immisceat se impatientia vel vana gloria vel appetitus vindictæ, id per accidens se habet: fatendum tamen est hoc esse periculosum & vix unquam probandum.

D U B I U M VIII.

Quomodo Confessario agendum cum reo.

“R Esp. Observanda seqq. I. Instruat eum, quòd quæ secum in foro conscientiae agit, cum Judicibus non communicentur; ideoque siue sit nocens, siue innocens, id ei nec prodefesse nec obesse possit. “Ratio, quia alias multi conantur se falsò probare innocentes, ut à Confessario juventur: alii contrà falsò se nocentes dicunt, quòd timeant, ne Confessarius conferat cum Judicibus, ipsique revocentur ad torturam: Unde expedit, I. Ut non temere evalget Confessarius accepta extra Confessionem. “2. Ut ad Confessionem Sacramentalem reum non admittat, nisi postquam in foro profano res sunt liquidae; vix enim adigi poterit, ut omnia fateatur, ob timorem, ne vel deferatur, vel cogatur eadem fateri Judici: ante tamen de contritione agendum est. Delrio l. 6. c. 3. s. 3. Tann. d. 4. q. 5. d. 4.

II. No